

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra . . . kor. 50 HIL.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Megfigyelések.

Némelyik embernek az az átka, hogy szereti megfigyelni azt, ami körülötte történik. Még súlyosabb az eset, ha azután abból, amit lát: következtetéseket is szeret levonni és ezen következtetésekből alkot magának fogalmakat, világnézetet. Különösen nehéz a magyar embernek, mert a magyar közélet jelenségeiből nem vonna le más konzekvenciákat, mint egy embergyűlölő pessimista világnézetet.

Felszínen uszó üres fejű közepszerűség. Czimekbe, kitüntetésekbe burkolt üres koponyák. Alkotmányos mezbe öltöztetett kényuraság. Az igazi munka emberei küzdve a rettenetes nyomorusággal. A törvény utvesztőin bujkáló ezerféle uzsorás gyémánt gyűrűtől csillogó vastag ujjai. A civilizáció, melynek árát az a paraszt fizeti meg, amelyik annak hasznát se látja. A civilizáció, amely képesíti a szemfülest, hogy gyorsabban, alaposabban és ravaszabban csaphassa be azt a parasztot, akinek a megélhetési viszonyai csak aránytalanul nehezebbé lettek azóta, a mióta a civilizáció morzsái révén viszonyt az igényei megszap-

rodtak. Az emberforgalom Amerika felé állami támogatással. A kozmopolitává váló magyar munkás. A magyargyűlölő oláh, szerb, tót. Közismert jelenség valamennyi.

Nem boldog a magyar. Pedig mégis vannak, akik boldogok. A kikre gondviselő kezét védve tartja a kormány és a hatalom.

Csak a nyomorral küzdő ember se panaszkodhatik. Simára esztergált, farragott koldusbottal látja el amerikai utjára Tisza István. Az adóvégrehajtó is pihen — minden éjjel. Hát kinek legyen oka panaszra? Az álláskeresők ezrei közül is kap kenyeret, akinek jó a — protekciója. Fizetésemelést is kap, a kitől — vizontszolgáltatást várnak a választáson.

Uram isten, itt nálunk Magyarországon csak az a boldog, a ki — szarvasmarha. Lám, a rossz esztendő rémséges nyomora ellen is egyedül ezeket védi a kormány. Tíz éves, kamattalan hitelre kapni tőle szénát, zabot, meg kukoriczát, de ha a szegény munkás kenyér nélkül áll, nem kap hitelbe tőle semmit. Még munkát se.

Különben igazán halátlanság az, hogy azok a szarvasmarhák, a kikről

egyedül gondoskodik atyai módon a geszti messiás: nem bírnak választói jogosultsággal.

Sikertelen hangulatcsinálás.

Hosszasan szünetelnek a politikai események. Nemcsak a parlament tagjai vannak szerteszét, hanem a miniszterek is, sőt még a miniszteriumok oszlopos emberei is. Általában sokáig tart az idén a nyár és a nyári szabadságok belenyulnak az őszbe. Mintha csak rendkívül kevés volna a teendő és évek hosszú során át folytatott szorgos, alkotó munka után a kormányzat egyszer kivételesen pihenni is akarna. Holott éppen megfordítva, két esztendei meddő vesződések és idővesztés után az állam ügyeinek intézői soha sem állottak nagyobb, fontosabb, halmozottabb föladatak és teendők előtt, mint éppen most.

Kiáltó ellentétben van ezzel az a nagy kényelem és nyári nyújtózkodás, melynek tanui vagyunk. És amelynek bizonyosága volt az utóbb tartott rövid minisztertanács. Titkolják, hogy mi is történt abban, de az igazság az, hogy nincs mit titkolni. Nem történt semmi. Vagy hát semmi lényeges.

Teljesen beleillenek az ilyen tanácskozások a Tisza István gróf különös kormányzási rendszerébe, melyről már sok esett azokban a körökben, ahonnan a kulisszák mögé is belátnak. Hasonlít ez a rendszer az öreg Tiszára, de még annál is

Hol az igazság?

A pedellus szilenciumra csengetett, hát reméltem, hogy végre egy órát nyugton lesznek. Sarokba löktem a fáradt nádvezzőt s hanyattdültem ábrándozni a diványomra, a mit az ifjabb kollegátus — nyilván irigységből — tevének nevezett el az itt-ott kiálló pupjairól, miket ha megnyomtak, úgy recsegtek, krakogtak, mint holmi beszélőbaba.

Ledültem mondom, hát hallom, hogy az udvar felől rettenetes zsvaj gomolyodik errefelé.

— Megnyuzlak Klein Mór! — ugrottam föl dühösen, mert hallottam, hogy az ő bögése vezet a pokolbeli kórusban.

A tömeg az ajtóban megállapodott s rövid, szenvedélyes haditanács után kopogtattak s bevonultak vagy nyolczan hadvészülte képpel; vagy négyen Klein Mór vezették, ki artikulálatlanul zengett (a hogy Kürthy zeneprofessor mondaná) a véres orrához. A tábor másik fele kívül az ajtóhoz lapult törvényszéki karzati közönségnek, csak a zihálásuk hallatszott be.

— Nohát mit jöttök annyian? Mi? Csiszár, Csonka mi kell nektek?

— Mi Klein Mór hozzuk.

— S te Székely Béla?

— Én kérem tanu vagyok.

— Mint mindig. Hát lássuk, Klein Mór, add elő a panaszodat. Csak röviden!

Klein Mórnak megtörtülték az orrát vagy négyen és ő fuldokolva terjesztette elő a tényálladékat.

— Szenior ur kérem, nem úgy volt, hanem nekem volt egy patkányom és Makkai kérte, hogy adjam neki —

Itt már valamennyien közbevágtak.

— Csitt! Minden szó ára egy plága, amig engedélyt nem adok rá! — és szivborzasztólag megsuhogtattam a nádvezzőt.

Klein Mór folytatta: S a miért nem akartam nekiadni, megvert, odavágott egy ilyen nagy köhöz — körülbelül ötven mázsás követ jelzett a kezével — és betörte az orromat és éppen latint tanultam (ez az én tárgyam; oh be szorgalmas ez a fiu!) de a patkány az enyém, vettem tiz szegért.

— Miféle patkány? Hol van?

Előlépett Sajtos Ferencz s a nadrágzsebéből roppant elővigyázattal és szuszogással egy papirosokba göngyölt valamit fejtett ki s elkezdte kipólyálni. Az egyik

papirosan azt láttam: Princzeps Horatius ibat, spolia trigeminorum stb. De ez nem tartozik ide. Végre előkerült a patkány, helyesebben egy döglött vakond. (Az állattan professzorát e tévedésért meginterpelláljuk.)

— „Meg van halva“ — suttozta Sajtos, megilletődött halkán, mint halottas házbán szokás, a többiek meg kíváncsian a nyakukat nyujtogatták és sóvárgó, csillogó szemmel nézték a becses holmit.

— Hohó, az asztalomra ne tedd te malacz! Hát kié ez a vakond?

— Az enyém! — mondták hárman egyszerre, Klein, Makkai és Sajtos.

— Beszélj Sajtos!

— Tanár ur kérem nem úgy volt, hanem a patkány az enyém, Kleinval haragba voltam, hát nekem ajándákozta a patkányt és kibékített vele.

— De hát a verekedés, a vérontás!

Az hogy volt, Makkai?

— Szenior ur kérem nem úgy volt, hanem a patkány nekem volt ígérve és már az enyém volt, Kleinval nem volt joga Sajtosnak adni, hát azért futottam utánna, egy kicsit meglöktem, de csak így ni: —

egy ideális gyöngédségű simogatást mutat

Csak Gerő E. áruházában

lehet **legolcsóbban** vásárolni **elegáns, divatos és tartós** férfi-, fiu- és gyermek **ruhát.** **DEBRECZEN, piacz-utca 47.,** a Dréher sörcsarnok kapuja mellett, (az „Emke“ kávéházzal szemben.)

rosszabb annyival, hogy a grófosított Tisza még előkelőbb és zárkózottabb. Nem közli kabinetjével a tervben levő dolgokat, csak azokat, amik készek. A melyek tudniillik készek Bécsben. Amelyekbe ott már beleegyeztek és fixirozták a föltételeket, a követeléseket, a parancsokat.

Ez az utóbbi szó az igazi. Mert Tisza István alatt csakugyan parancsok jönnek s nem ritkán épp az a nagyon szeretett és „rokonszenves” államférfiu hozza azokat, akit Tisza gróf kiűtött ugyan a nyeregből, de megtett a király személye körüli miniszternek. És sajátságos, egyelőre mégis a legmélyebb intimitásban van egymással ez a két miniszter és együtt zudítják a magyarra a bécsi veszedelmeket, katonai és közgazdasági téren egyaránt.

Őszre ezek a veszedelmek tálatlanak föl először a törvényhonásnak. Akármilyen tétlenség látszik is uralkodni kormányzati körökben, egyre serényen folynak az előkészületek. És majd meglepően, mint az istennyila, jönnek a súlyos, végzetes javaslatok a Ház asztalára és a nyilvánosságra, mely ma még nem tud semmi bizonyosat, de zimankót vihárokkal szimatol, sőt bizonyosan tudja, hogy olyanok következnek.

Tudja abból, amivel mégis elárulja magát a félhivatalos, a sugalmazott nyilvánosság. Tudja abból, hogy habár burkoltan, mindenek azokat a bizonyos hangulatokat kezdik fujni. Egyrészt tengersokot irnak és beszélnek az ugymondott nemzeti vívmányokról, melyek hamisak és érdektelenek, mint a csak üvegből való gyémántok.

Másrészt a rossz, végzetes kiegyezés mellett csinálnak a hangulatot, ha lehetne. De ez annyira nem sikerül, hogy valóságos undort kelet az egész magyar közvéleményben a csunya és hazafias öröklődés, melyet a miniszterelnök és szakminiszter visszataszító példáit követve, a buzgó kormány-sajtó kifejt annak fecsegére által, hogy Magyarország jóléte és üdve csak az Ausztriával tovább is folytatandó vámközösségben biztosítható.

Ennek az ellenkezőjét tudja minden gondolkodó magyar ember és ennek az ellenkezőjét fogja bebizonyítani a képviselőházban is a függetlenségi párt, mely a leg-

rősebb és legkérlelhetetlenebb akcióra van eltökélve a gazdasági önállóság kiküzdéséért. Kétségkívül ezzel fog megindulni az őszi parlamenti harcz és egyszerre elmúlik az a túlaradó önbizalom, melylyel a Tisza kormány most fészkeleg a kevesek által olvasott és a közvéleménynél hiteltvesztett lapjaiban.

Vármegyénk és közelvidéke.

Kutba ugrott. Dorca Teréz nevezetű leány a Rátkay Ferencz lisztüzletében volt alkalmazva. Gazdasszonya pénteken valamiért megfenyítette és a leány a feletti elkeseredésében a kutba ugrott. Szerencsére azonban kimentették s ma már nincs semmi baja.

Ha a magyar mulat. Balogh Péter hajduböszörményi lakos nemrégiben az unokatestverével Fehér Gáborral Böszörményben a Németi István korcsmájába tért be, hogy a nagy melegben sörrrel hűtse le magát. A sörvás itt estü 5 óráig folyt. Akkor pedig attették a serezt a Grün Sámuel korcsmájába, hol igen kedvesen fogadtak őket, különösen a borleány. Ugy éjfélig itt is vigan söröztek. A Balogh nadrágzsebében volt ugyan 7—8 korona ércpénz, de ő bankótával akart fizetni. Egyszer a borleány bugyelárist lát meg a földön s felhívta rá a Balogh figyelmét, ki magára ismert a pénzlárczában s azt felvéve 50 koronással egyenlített ki a czeppet. Éjféli tájban a nagyvendéglőbe tették át a mulatozás helyét, ott aztán Balogh elszunyadt. Viradáskor ébredt föl; akkor már Fehér Gábor sem volt ott. Ekkor jutott eszébe, hogy bele kellene nézni a bugyelárisába, a melyben 1200 kor. bankópénz volt, de csak volt, mert viradóra már csak hült helye volt a pénznek a bugyelárisban. Balogh panasza ment a rendőrséghez. A vizsgálat folyamatban van.

Hajdunánás ünnepe. A hajdunánási Kossut-szobor leleplezése tudvalevőleg e hó 25 én fog végbemenni Hajdu, Szabolcs, Bihar és Szatmár vármegyék részvételével. Az ünnepély nagyszabású programját most állítja össze a rendező-bizottság, melynek

élén a kerület képviselője, Rákosi Viktor áll. A szoborleleplezési ünnepélyre a függetlenségi és 48 as párt elnöke, Kossuth Ferencz is leutazik, kíséretében lesznek: Tóth János, a párt alelnöke, továbbá Papp Elek, Mezőssy Béla, Bencs László, Farkas Balázs, Bakonyi Samu, Jékei Zsigmond, Gál Sándor, Sebes Dénes, Bedőházy János, Benedek János, Kovács Gyula, Horváth Gyula, Rátkay László, Leszkay Gyula, Magyar Péter, Babó Mihály, Balogh Mihály és Kissi Pál orsz. képviselők és Pallay Sándor, a párt titkára.

Az adózó megye. A pénzügyigazgatónak a vármegye közigazgatási bizottságához hétfőn beterjesztett jelentése szerint a vármegye területén a múlt hóban egyenes adóban 501,764 korona 26 fillér, dohányjövendékben 145,815 korona 83 fillér, fogyasztási és italadoban 15,472 korona 05 fillér folyt be.

Halálos szerencsétlenség. Megrendítő szerencsétlenségről értesülünk, amely előkelő és ismert családot borít gyászba. Az esetről az alábbi tudósítást közöljük: Vasárnap Hadházy József, Hadházon lakó nyugalmazott járásbíró felesége, Olasz Lujza kűnn volt a Bocskay kertben levő szőlőjében. Ott voltak a kedélyes családi körben Hadházynek gyermekei és unokái. Ugy este 9 óra körül Szabó Sándor pénztárnok, az urinő veje befogatott, hogy hazavigye Hadháza az anyósát. Körülbelül fele uton járhatott már a kocsi, mikor a lovak valamitől hirtelen megijedtek és vadul rohantak az uton. A kocsis nem tudta a rohanó lovakat megfékezni, míg a kocsi fel nem borult. Az utasok közül Szabó Sándornak és a kocsisnak semmi bajuk sem történt, de Hadházyné a kocsi alá került s csak nagy nehezen menthették ki. Hadházyné a baleset után nem akart ismét kocsira ülni, hanem gyalog indult el vejével. De alig mentek azonban pár száz métert, az urinő egyszerre összeesett és meghalt. Lakására szállították és azonnal értesítették a szerencsétlenségről a Bocskay-kertben maradt családtagokat. A szerencsétlenség híre egész Hadházon a legnagyobb részvételre talált, mert az egész vá-

tott a levegőben —, ő egy ekkora kis kőben — úgy öt-hat kilóst jéltett a kezével — megbotlott s véletlenül megütötte az orrát. Hanem a patkányom, a mif —

— Hallgass! Elég! Hazudtok mindketten. Székely Béla beszélj, mit láttál!

— Tanár ur kérem én nem láttam semmit, csak annyit láttam, hogy a patkányhoz Makkaynak van joga.

— Hazudik — szölt közbe Sajtos lapidaris, vagyis sürgönybeli rövidséggel, hogy kevéske szófogyasztással nyilatkozván, kevés plágába kerüljön, — minthogy nyomban ki is kapta.

— Tanár ur kérem, — reflektált Székely a közbeszólónak — Sajtos haragszik rám, mert zsidó vagyok —

— Beszélj Kálmán Venczel! (eminens).

— Tanár ur kérem nem úgy volt, hanem úgy volt, Klein Makkainak ígérte a vakondot, ha meg veri neki Sajtos, de időközben kibékült Sajtossal, a kinek odajándékozta a vakondot; akkor Makkai követelte a jutalmat, mert aszongya ő nem tehet róla, hogy Sajtos már nem kell megverni.

— Hallatlan! Igaz ez Makkai, mi?

— Igaz kérem, én nem tehetek róla,

mert a mi tölem függ, én akár most is szívesen megverem neki Sajtos, szölt ősbecsületes nyugodt ábrázattal. Én meg belerivalltam az ősbecsületes nyugodt beszédbe: érünk már a vérontáshoz, a Klein orrához, mi!?

Makkai mély lelkinyugalommal világosított föl: Hisz kérem nem arról van szó.

— Mi a patkányért jöttünk kérem szépen — egészítette ki maga Klein Mór.

— Mmmi . . . mi?

— Igenis, hogy kié lesz a patkány; azért pöröl engem Makkai, pedig.

— Ugy! ? Hát patkányhentes vagyok én nektek, mi! ? Hát kitakarodtok-e rögtön — az az hogy vissza! Sorra! Mindenik kikap. Nesztek jus! Tartsd a tengeredet! Egy kettő-három; ide a másik, ugy, egykettő-három a másik.

Sajtos pedig kikapván a hármat, míg a többiek kapták a magukét, óvatosan bepólyálta újra a „halott patkányt” s ugyanannyi elővigyázattal és szuszogással visszarázogatta szépen a nadrágzsebébe.

Klein Mór pedig megnyálazta sajtó tenyerét (a plágára ez csálhatatlan gyógyír!)

s szerényen megszöalt: Kérem hát már most a patkány kié lesz?

Én már extázisban voltam, csak azt nem tudtam, kaczagásban vagy káromkodásban fogok kitörni.

— Kimenj kölyök! Kimenj! Ki!

Hamarosan kibogáztottak.

— Fájt, fájt? kérdezték odakűnn a karzatiak, szokás szerint.

— Nem fájt egy cseppet sem — feleltek önérzetesen (hogy én is halljam) alperes, fölperes és tanuk, — igen, a tanuk is, kik az események sodró forgatagában el is felejtették velem együtt fölvetni a kérdést, hogy hát ők mért is kaptak ki tulajdonképen?

Nyomban még az ajtó előtt revideálták az ügyet s kijelentették, hogy az ítélettel egyáltalán nincsenek megelégedve. Ez nem eljárás. Mert hát kié már végre is a patkány? Tán el kellene menni az igazgatóhoz.

Én meg nagydühösen suhegtattam még vagy kettőt a nádpálczával a levegőbe, aztán földobtam a szekrényre.

— Csengettek. Vége a szilenciumnak. Letelt hát a pihenés órája.

Bodor Aladár.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra, előnyös feltétel, gyors és pontos lebonyolítással csakis a régebben fennálló **Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet** nyújt, Debreczenben, Hunyady-u. 17. a vasúti állomástól egyenesen bevezető uton. Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszol

ros osztatlan szeretetét bírta a jólelkű ur-asszony, akit kiterjedt rokonság gyászol. Hadházy József debreczeni honvéd százados az elhunytban édes anyját vesztette el. Egészen megtörte a szerencsétlenség. Az elhunyt uriaszonyt ma fogják temetni.

Hajdúvármegye egészségügye.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsági ülésén betérjlesztette a főorvos a vármegye egészségügyéről szóló múlt havi jelentését. A születések száma magasabb, mint a halálozásoké, úgy, hogy a szaporulat jelentékeny. A heveny fertőző betegségek csak kis terjedelemben fordultak elő és enyhe lefolyásúak voltak. Roncsoló toroklobban 4 gyermek betegedett meg, de mind meggyógyult; vörhenyben 12, kik közül 4 elhalt; hasi-hagymázban 5 egyén betegedett meg, egy meghalt. A múlt hóban három öngyilkosság történt. A születések száma 542, a halálozások száma 349 volt.

Játék a halállal.

El akarta venni az őrszem puskáját.

Szegeden történt a napokban, hogy az egyik állami hivatalnál alkalmazott gyakornok a minap görbe napot csinált. Rendkívül jó kedvvel felparikázva haladt a Tisza Lajos-köruton a Balog-féle ház előtt, ahol az állomásparancsnok posztja sétál.

— Fiuk, vegyük el ennek a bakának a puskáját, indítványozta.

— Ne bolondozz vele, mert meg van töltve.

— Van a fészkes. Látszik, hogy nem tudjátok a reglamát. Ez csak olyan üres poszt. Tudjátok, mi az az üres poszt? A melyiknek nincs tagja. Szervusz honvéd! Én trónörökös vagyok, a szahari császárság trónörököse, játszunk kalandot, hoczi a puskát!

A poszt ámult-bamult. Láta, hogy jókedvű ural van dolga. Feszesen tovább sétált.

— No adod, nem adod? A trónörökösnek mi jár? A trónörökösnek válasz és puska jár.

A gyakornok ur társai hahotáztak, ő maga pedig kezdte a baka válláról huzogatni a Mannlichert. A társalgás mivolta s az ügy érdekessége megállásra bírta az utcai népet. A baka zavarba jutott. Szerencse, hogy a nagy zavar miatt kötelességét nem teljesítette előírásosan, mert a gyakornok ur mostanában nem mulatott volna ez esetben.

A poszt sipolni kezdett. A szokatlan hangú vészjelre a pénzügyi palota előtt álló őrség fegyverbe öltözött és kirohant. A gyakornok ur még ekkor is a poszt puskáját követelte.

Az őrség közbelépésére lemondott követeléséről.

— Derék katona vagy — nyugtatta meg a szahari trónörökös a posztot — csak azt akartam megtudni, hogy tudod-e a kötelességedet. Holnap jelentkezz a hadsegédmennél.

A gyakornok ur hadsegédei ekkor már eltűntek. A közönség tovább sétált és maga a gyakornok ur is. Csodálatos, hogy utja megint posztához vezette, aki a financia előtt sétált.

Az előbbi jelenet ismétlődött. A gyakornok ur formálisan le akarta fegyverezni az őrt. Ujabb lárma, csődület támadt. A szomszéd lakásból kijött Gosztonyi Jenő honvédszázados és tovább küldte a gyakornok urat. Ez nem tágitott. A rendőrségre telefonált, hogy egy szál embert küldjenek ki.

— Nincs a rendőrségen ember. A katonák többen vannak — hangzott a válasz a laktanyából.

Erre újból felszólították a gyakornok urat a távozásra. Ez nem volt hajlandó távozni puska nélkül. A katonák megelégedtek

a tréfát. Szurony közé kapták az urat, bevitték az őrszobába addig, míg rendőr érkezik. Valamelyik szemfüles bakának csakugyan sikerült valahol egy rendőrt csipni. Odavezette a gyakornok urhoz, akit letessékelt a rendőrségre, ahol kihallgatták. A vidám mulatságnak folytatása következik — a kihágási bíróság előtt.

Mi az újság?

Az eleven szobor. Endrődi Sándort, a ki épen olyan pompás czimbora, amilyen kitűnő poéta, — nem régiben Félégyházán járván, az a baleset érte, hogy a kocsis kiborította a kocsiból és olyan szerencsétlenül esett, hogy a karját törte . . . és most havas-utcai lakásán ápolják. Az illusztris páciens bámulatos hidegvérrel türi sorsát, mely inkább kellemetlen, mint tragikus és barátait — a kik sűrűn fordulnak meg a betegszobában — jóízű tréfákkal tereli a résztvet borongós hangulatából a jókedv derűjébe. A kérdezősködőknek fáradhatatlanul újra meg újra elmondja az eset minden részletét és szokása szerint öniróniával fűszerezi előadását.

— Így van az! — mondta e napokban is nagy vidáman. Most itt hanyat fekve elmélkedhetem a sajtó alatt levő verseim fölött . . . és a dicsőség is környékez, a menyiben — karom gipszbe lévén pólyázva — már elevenen kezdek szoborrá lenni!

Bulgária fejedelme nálunk. Ferdinánd bolgár fejedelem, Gömörvármegyében, pusztamezői kastélyában pihen ki azokat a gondokat, melyekkel bőven el van Bulgáriában halmozva. Majd minden nap kirándul gyermekeivel a vidékre. Múlt hétfőn a sztraczenai völgybe hajtatott ki, s ott a vasműveket szemlélte meg, ahol is a vasművek igazgatójának családjával töltött néhány kellemes órát. A múlt héten a dobsinai jégbarlangnál játszó cigánybandát hozatta kastélyába, ahol Balogh Bálint jánosii cigányprimás bandájával Boris, Cyriil, Madějka és Eudoxia gyermekeinek elhuzatta a Rákóczy indulót, Hymnuszt és Szózatot, s azontul több ropogós magyar nótát, melyek a kis hercegeket és hercegnőket teljesen felvillanyozták.

Per miatt halál. Széplak községben régóta ellenséges viszonyban áll egymással Tivadar Illés és Papp Mihály földművesek. Valami peres ügyük támadt régebben s ezért tart a nagy harag. Folyton veszekedett, civakodott egymással a két ellenséges lábbon álló férfi s természetesen, hogy a vitába beleszólt az asszony is. Papp Mihályné különben is harcziás természetű asszony, aki bátran szembeszállt bárkivel. Tegnap reggel összehozta a sors a haraggal: Tivadar Illéssel. Szóváltás támadt közöttük, a mi folyton hevesebbé vált. Nem sokára verekedés lett a szóharcból. Tivadar Illés nekiment az asszonynak, de vesztére. Papp Mihályné ugyanis felkapott egy hatalmas bunkós botot s azzal teljes erejéből sújtott Tivadar felé. A nehéz bot ütése a földműves fejét érte s azt beszakította. A főbevert ember véresen rogyott össze. Ott nyögtön a földön, majd hazaszállították eszméletlen állapotban. Két-három óra hosszat kiolódott Tivadar Illés az életveszélyes sérüléssel és meghalt. A gyilkos asszonyt a csendőrség elfogta és letartóztatta.

Elsikasztott tojáskereskedés. Fried Izidor tojáskereskedő, a Herczeg Gyula bizottsági ülések serrendjét véglegesen és Társa budapesti nagykereskedő cég a következőleg állapította meg: Egy-

képviselője eladta Nagy és Társa nagybecskereki cégnek gazdája minden áruit és a vételárral Amerikába szökött.

Megszökött örültek. Baja lakosságát hétfő óta nagy izgatottságban tartja az az eset, hogy a városi közkórházból három elmeteg megszökött. A kórházat tavaly építette a város és százhusz örült számára van benne hely. Rövid fennállása óta most már másodszor szöknek meg betegek belőle. Ezuttal egy ápoló vigyázatlansága okozta a bajt. Nyitva felejtette az egyik betgyszoba ajtaját. A szobában három beteg volt: *Berán Sándor*, *Bernschütz József* és *Frauer István*. Mindhárman kisurrantak. Szökésüket másfél óra múlva vették észre. Rögön keresésükre indultak, a rendőrséget is mozgósították, de mindeddig eredménytelen volt fáradságuk. A három bolondnak nyoma veszett.

Halálos esés hintáról a kutba. Szokatlanul vakmerő játék okozta *Kiss Mihály* érmindszenti kilencz éves pásztorgyerek halálát. *Balogh Sándor* pajtásával a legelő itató kutjánál játszottak. A kut ostora és vedre hiányzott. A fiuk felmászta a lengő gerendára s vakmerően az egyik az egyik végén, a másik pedig a másikon helyezkedett el. *Kiss Mihály* megsiklott és szerencsétlenül a kutba zuhant. A felbillenő gerendáról a másik is leesett és súlyos zuzódásokat szenvedett. *Kiss Mihály* pedig a kutba fult.

Az eltűnt főhadnagy.

Fogadott, hogy átuszsza a Dunát.

Rejtélyes ügyben kutat most a budapesti rendőrség. Egy titokzatos módon eltűnt főhadnagyot keres, aki nyom nélkül tűnt el állomáshelyéről, a kőszegi katonai alreáliskolából, ahol mint tanár volt alkalmazva.

Az eltűnt főhadnagy, aki különben kiváló sportmann-hirében áll, közkedvelt alakja volt a kőszegi társaséletnek.

Eltűnése alkalmával semmiféle levelet vagy nyomra vezető adatot nem hagyott maga után. Felesége, akit a rejtélyes eltűnés valósággal beteggé tett, csak annyit tud mondani, hogy férje, *Gallauner Domonkos* valakivel fogadott, hogy átuszsza a főváros közelében a Dunát. Hiába volt minden kérése, ő hajthatatlanul megmaradt szándéka mellett és el is utazott, hogy fogadását végrehajtsa. Azóta teljesen nyoma veszett.

A szerencsétlen asszony, aki most gyászruhát visel, mert már maga sem hiszi, hogy férje visszatérjen, a rendőrségen bejelentette az esetet, amely most erélyesen kutatja az eltűntet s a Duna melletti községek előljáróságait is értesítette a dolgról.

Egyházak és iskolák.

Új rajztanárra a Dóczyban. Gyököcssy Lajost, ki ez év júniusában szerzette a budapesti rajztanári akadémiában oklevélet, a Dóczy felsőleányiskolában és tanítónképezdében rajztanárnak megválasztották. A fiatal rajztanár, ki hétfőn foglalta el állását, unokatestvére lapunk belső munkatársának, Gyököcssy Endre irónak.

Egyházkerületi gyűlések. A tisztantuli egyházkerület elnöksége a változott viszonyokra való tekintettel az ősz nagy gyűlés és az ezzel kapcsolatos bizottsági ülések serrendjét véglegesen

házközi tanügyi bizottsági gyűlés november 2-án délelőtt. Egyházközi pénzügyi bizottsági gyűlés november 2-án délután. Debreczeni főiskolai igazgató tanács gyűlése november 3-án esetleg 4-én is. Őszi egyházközi nagy közgyűlés november hó 29. és következő napjain.

Érettségi vizsgálat. A debreczeni tanközi szeptemberi javító és pótló érettségi vizsgálati tegnap fejeződtek be a piarista főgimnáziumban. Vizsgálatra 16 ifju jelentkezett. Ezek között volt négy realista akik a latin nyelvből pótló-írásbeli vizsgálatot tettek. Sikeres szóbelit tett közülök kettő, kettő pedig az írásbeliek alapján újabb vizsgálatra utasított. Teljes írásbeli érettségit tett két ifju, de mindkettő újabb vizsgálatra utasított. Tisztán szóbeli vizsgálatra jelentkezett három, ezek közül egy jól érett, egy a decemberi javítóra utasított és egy nem jelent meg. A többiek, egy kivételével, aki decemberig újabb terminust nyert, valamennyien sikeres javító-vizsgálatot tettek.

Reménytelen szerelem.

Két öngyilkosság ugyanegy időben.

Vasárnap este 9 órakor a Csepel-szigeten fölbőlte magát *Huszár József* nevű fiatal ember, aki most fejezte be gimnáziumi tanulmányait és az egyetemre szándékozott beiratkozni.

Ugyanebben az időben Erzsébetfalván halálos adagu morfiumot vett be *Funk Erzsébet*, ottani vagyonos kereskedő leánya.

Mindketten levelet hagytak hátra, a melyben megírták, hogy előzetes megállapodásaik értelmében mennék a halálba ugyanazon időben, mert az ő szerelmük ugyanis reménytelen és egymásé sohase lehetnek.

Az ifju bocsánatot kér szüleitől, hogy ily fiatalon megy önként a halálba, de mivel szerelmét a szülei hatalom férjhez akarja adni, ők inkább közösen a halált választják.

A szerencsétlen leányt a hatalmas adag morfium azonnal megölte. *Huszár József* pedig a halállal vívódik. Állapota reménytelen, mert a golyó tüdejét furta át és így aligha marad életben. A mélyen lesújtott szülők mit sem sejtettek gyermekeik szerelméről és a katasztrófa a legnagyobb lelki megrázkódást idézte elő náluk.

UJDONSÁGOK.

Foltok a fekete taláron.

Válasz az illetéktelen találgatásokra.

Ilyen czim alatt általánosságban foglalkoztam azon, már nem is ritkaságszámba menő, szomorú esetekkel, hogy a papok közt is akadnak a bűn útjára tévelyedett emberek. Tettem ezt a hajduböszörményi esperes, *Zsigmond Sándor* nyilvánosságra pattant sikkasztásainak leleplezése alkalmából, amely ma már országszerte ismert botrány.

Tekintet nélkül felekezetre, nagy általánosságban foglalkoztam a kérdéssel. Roszul esett azonban hallanom, hogy akadnak, akik czikkeimből csak néhány

lehet kevés pénzen nagy bevásárlást tenni?

Tegyen egy legkisebb próba bevásárlást

Hol

mondatot kikapva, abban helyi vonatkozásokat kerestek.

Hogy e találgatásoknak egyszersmindenkorra véget vessek, kijelentem, hogy az én közleményeimben helyi vonatkozás nincs. Aki a három összefüggő cikket elolvasta, láthatja, hogy a felekezeti és egyéb szempontokon túltettem magam és cikksorozatom minden sora kétséget kizáróan a már bűnbe esett és a bűn posványában elmerült papi talárra méltatlan alakokra vonatkozott.

Rostkowitz Arthur.

Vagyoni felelősség az adóért.

Az adót hajtani kell tüzzel-vassal.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága a pénzügyigazgató előterjesztésére Hajdudorog község bírája, *Rajk Imrere* és adóügyi jegyzőjére, *Vekerdy Károlyra* nézve az adók pontatlan behajtása miatt kimon dotta az anyagi és vagyoni felelősséget.

Hajdudorogon nemrég vizsgálatot tartott Fauszt Elek pénzügyigazgató és ekkor állítólag azt tapasztalta, hogy két év óta nagyon lanyhán hajtották az adót és ennek a következménye a 114.000 koronát meghaladó hátralék.

Bennünket cseppet sem lep meg a közigazgatási bizottság határozata, mert jól tudjuk, hogy az a bizottság nem kutatja az okokat, hanem pusztán az előadó egyoldalú felfogása és előadása alapján határoz.

Azt nem látta meg Hajdudorogon a pénzügyigazgató, hogy a népnek az idén is alig termett valamije, a nyári nagy aszály következtében a jóságait potom áron kénytelen volt elvesztegetni, a termelése is alig elég, hogy mellette kiteleljen, munka pedig nincs.

Azt sem tekintette a pénzügyigazgató, hogy az adóhátralékok felgyülemelésének az exlex volt az oka és hogy a népet az adóért nem lehet elevenen megnyuzni, mindezt dobra ütni és koldus botot adni, mert Amerikába sem mehet mindenki, mert a kivándorlásra nincs pénze. Akinek volt még pár száz koronája, nem fizette az se adóra, hanem kivándorolt Amerikába.

De a pénzügyigazgató nem látta a hajdudorogi nép nyomorúságát, csak az adókönyveket vizsgálta meg, már pedig onnan nem lehet megállapítani a nép adófizető képességét. Sőt ellenkezőleg, éppen a feltűnően nagy hátralék mutatja, hogy a nép nem bír fizetni, mert a mi népünk javarésze még az intő czédulát sem várja meg, hanem fizet, ha van miből.

Mit fog elérni a pénzügyigazgató a közigazgatási bizottság határozatával? Az anyagi felelősséggel szorított tisztviselők kíméletet nem ösmerő szigorral fogják hajtani az adót. Egész sereg ember tönkre jut, földönfutó lesz miatta. Hát ez a kormány célja? Pusztítani a magyart? Szaporítani az elégtelen és joggal háborgó elemek tömegét? Ha ez, úgy a legalkalmasabb erre a — dob.

Zsigmond Sándor még itthon van.

Meglepő hirt küldött levelezőnk az este Hajduböszörményből. A hír nagyon meglepő, mert megczáfolja az összes híreket *Zsigmond Sándor* szö-

késéről. Arra szól a tudósítás, hogy *Zsigmond Sándor hazajött és itthon van jelenleg is*. Ugy látszik, számot vetett magával és bűnének következményeivel, vagy pedig arra, hogy az elsikkasztott összeget mások pótolni fogják és nem engedik, hogy rabkényerre jusson. A hajduböszörményi tudósítás egyébként a következő:

Czinikus ember ez valóságos megrögzöttséggel. Midőn kitudódott a bűne esütőtökön hazajött Hajduböszörménybe és leveleket írt, melyek 11-én bontattak fel. Nyolczadikán ebéd után, melyet nyugodtan költött el, befogatott és Ujfehértóra hajtattott.

Eltávozasakor a mit sem sejtő nővérenek azt mondta:

— Szombaton reggel haza jövök.

És megtette, nem szombaton ugyan, de vasárnap este 6 órakor.

Balmazújváros felől jött. Szalámit és gyümölcsöt hozott, kedélyesen beszélgetett környezetével és az aznapi presbiteri gyűlésre czélozva csak annyit kért:

— Zugtak ugy-e kicsit?

— Hát hogyne zugtak volna? mondta az egyik káplán.

Elmenetelében egyik levelében kérte *Tóth András* segédlelkészt, adja el lovait és küldje az árát *Malatinszky* egyházmegyei ügyésznek.

Az el is adta 340 vagy 360 koronárt és a pénzt el is küldte.

Az egyháztanácshoz azt írta, hogy mivel őt, mint esperest választották ide, ez állásáról pedig lemondott, lemond az itt viselt lelkészi állásáról is. Kéri azonban: félévig adjanak neki szabadságot és kéri teljes fizetését addig, ő pedig segédet fog tartani.

Az egyháztanács a lemondást egyhangulag indomásul vette. A lelkészi állás üresedését az esperesnek bejelenti. A félévi szabadságot pedig megtagadta.

Az újabbban kiderült bűnök.

Zsigmond úgy látszik, még igen sokakat károsított meg. Így a hajduböszörményi egyházat 250 koronáig. egyik pénztárt 500 k.-ig, Oláh F. segédlelkészt szintén pár ezerig. A Népbankot 500 koronáig. De elsikkasztotta az esperesi látogatás által a tanulóktól felvett tanítóegyházi tagdíjakat is.

Kétség merül fel az iránt is, vajon Gróf *Degenteld* által a lelkészgyámintézet részére tett 1200, a tanítógyámintézet részére tett 800 koronás alapítványt nem sikkasztotta-e el mert ezek után is ő fizette a kamatokat s a tanítógyámintézetnél a kamatok 4 é. óta nincsenek kifizetve.

Hétfőn a számadó gondnoknak aug. 21-ről keltező nyugtát adott azon 250 koronáról, melyet csak névjegyre vett fel.

*Zsigmond*ot, ki mindenkit tekintélyével nyomott és elnyomott, mint tudósítónk írja, kissé megtörte a 4—5 napi bujdoklás.

előnyösen ismert saját készítményű czipő áruházában. Csapó-utca 5. hol mérett utáni rendelések is jó anyagból pontosan készíttetnek.

Lebovits Zsigmond

— **Október elsejétől** új előfizetést nyit kiadóhivatalunk a „*Debreczeni Független Ujság*“-ra. Az előfizetési ár havonként 1 korona. A lapot mindazoknak, akik október 1-től előfizetnek, szeptember 15-től ingyen küldjük meg mutatványképpen. Minden előfizetőnk ingyen kapja meg a „Debreczeni Független Ujság“ nagy, képes naptárát, amely Debreczen város és Hajdúvármegye teljes czimtarával december hó elején fog megjelenni. A nagyszabású naptárt csakis előfizetőink kapják. Előfizetési ár helyben 1 óra 1 korona.

— **Hivatal-átvétel.** A rendőrség büntető osztályán Kovács Kálmán tb. aljegyző hazatérve 30 napi szabadságáról, hétfőn foglalta el újra állását, míg Toth Béla joggyakornok, akit ideiglenes a rendőrséghez osztottak be szolgálatra, ma újra elfoglalja hivatalát az árvaszéknel.

— **Helyi vasutunk új vonalai.** A helyi vasut igazgatósága több rendbeli kérvényt intézett a városhoz. Ki akarja építeni a piacz-utcán a harmadik vágányt, új vágányt akar lerakni a Deák Ferencz-utcán, a Péterfián és a nagyerdei fasorban új kiterőt létesíteni. hogy a személyszállítást motoros kocsikkal bonyolíthassa le. Ezen kívül a telepen nagy raktárt is akar építeni. A tanács a Piacz-utcán a harmadik vágány lerakását és a raktár építését nem engedélyezte, csupán az új vonalak és kiterők kiépítését.

— **Az esperes választásról.** Az alsó szabolcs-hajduvidéki ev. ref. egyházmegyében a megüresedett esperesi állásra megkezdődött a szavazás. Eddig két város Hajdúszoboszló és Hajdúböszörmény adta le 8—8 szavazatát dr. Baltazar Dezsőre, akinek esperessé választása bizonyos. Baltazar nagytudású pap, kiváló szónok és puritán jellemű férfi, akiben erélyes kezű vezető fog nyerni az egyházmegye.

— **Lovagiatlan szabó.** A lovagias jelzőre nem számíthat már semmi körülmények közt az a szabólegény, aki vasárnap arczul ütötte a bálteremben a volt tánczosnőjét. Vigan járták a párok, mikor hatalmas csattanás hangzott el a teremben. Mindenki a hang irányába nézett. A terem közepén lángba borult arczczal állott az a szegény leány, kit Fábian József szabólegény arczul ütött. Nagy zavar támadt; a tánczoló meg akarták verni a goromba tánczost, kit a rendőrök mentettek meg azzal, hogy kivezették. A durván megsértett leány a bíróságnál keres magának elégtételt.

— **Kubelikék itthon.** Kubelik Ján, debreczeni polgár a világhírű hegedűművész és felesége Széll Marianna jelenleg a Kolin melletti birtokukon tartózkodnak. E hó 16-án azonban már haza jönnek Debreczenbe, még pedig Széll Farkas itélő

tblai elnök kis unokáival együtt, a két legfiatalabb Kubelik kisasszonnyal, a kik mindössze néhány hónaposak. A világhírű művész néhány napot tölt Debreczenben, azután megkezdí egy évre terjedő körútját s egyúttal megy Spanyolországba, Portugáliába, Angol-, Német- és Olaszországba, ahol hangversenyeket rendez. Körútjában a felesége is kíséri fogja.

— **Póttartalékosok kiképzése.** A debreczeni 39. gyalogezred most becsajtotta ki a póttartalékosok behívót. Mint értesülünk, október 3-án mintegy 400 póttartalékos fog 8 heti kiképzésre bevonulni.

— **Az ipari szakosztály ülése.** A kamara ipari szakosztálya délután 4 óraker Serli Ede elnöke alatt ülést tartott, melyen Szávay Gyula és dr. Rác Lajos előadása mellett tárgyalták az ipartörvény reformját, a vasárnapi munkaszüneti törvény reformját, a szövetkezeti törvénytervezetet, a tanonc és segéd-munka kiállítások országos szervezésének kérdését, továbbá a kőműves és ácsmesterek munkafelállási hatáskörét, a női szabók, a czukorka készítő, látszereszek iparjogositványi kérdését stb. Ezenkívül több tárgyat készítettek még elő a csütörtökön tartandó közgyűlésre.

— **Az épülő Debreczen.** Az építkezési kedv emelkedésére vall az a körülmény, hogy a tanács hétfői ülésén husznál több építkezési engedélyt adott ki. A legmonumentálisabb építkezés a piacz-utcai Steinfeld-palota lesz, amely még ez évben tető alá kerül.

— **Veszedelemes nagyerdei kut.** Több magán panasz után felhívjuk a városi mérnökség figyelmét a nagyerdei kutra, melynek fogaskereke már sok szerencsétlenséget okozott. A minap is Tóth Ferencz cipész 8 éves kis fiának négy ujját szakította le. A városi mérnöki hivatalnak kötelessége volna az ilyen közveszélyes állapotot megszüntetni és hisszük is, hogy a figyelmeztetés után sürgős gondja lesz arra, hogy a nagyerdei kut fogaskerekének közveszélyes jellege megszűnjön.

— **Szóváltásból súlyos testisértés.** Lókodi Ferencz Széchényi-utca 45. sz. a. asztalosmühelyében dolgozott Szabó János 19 éves asztalos segéd, vele együtt volt alkalmazásban Nagy Lajos nevű idősebb ember is, a ki szombat este itt állapotában szidalmazni kezdte Szabót. Ebből szóváltás lett, majd Nagy Lajos felkapta az éles vésőt és úgy vágta Nagy Lajos lábához, hogy ballábának térdkalácsát hosszában teljesen kettévágta. A súlyosan sérült munkást a közkórházban ápolják.

— **Főiskolai énekkarunk,** amely 200 százados fényes multtal dicsekedik a főiskola történetében, s legrégebb egyesület az összes ifjusági egyesület között, folyó hó 10-én szombaton d. u. 2 óraker tartotta meg alakuló gyűlését a régi tagok szépszámu és élénk érdeklődése mellett. Mácsai Sándor elnök karnagy a gyűlést megnyitotta, s felhívta a tagokat a tisztakar megalakítására. Főjegyzővé egyhangulag Baróthy István 3 th-t választották. Választ-

mányi tagok lettek, I. tenor: Varga Jenő 4 th., II tenor: Jóljárt István 3 th., I. bassus: Könyves János 4 th., II. bassus: Halász András 4 th. Közös választmányi tag: Kolozsvary Mihály esk. fel. Protokántorok I. tenor: Balogh István 3 jh., II. tenor: Váczy Ferencz 2 th., I. bassus: Harsányi László, 2. th. II. bassus: Baróthy István 3 th. Zászlótartó: Szilágyi Dezső 2 jh.

— **Az utak hengerelése.** A debreczeni utak a főmérnök beismérése szerint is nagyon rossz állapotban vannak. Le kellene hengerelni valamennyit, ehhez a ló által vont henger kevés. A tanács a főmérnök javaslatára gőzhengert fog bérelni napi 60 koronáért. Nem volna-e gazdaságosabb, ha a város maga venne gőzhengert?

— **Meghalt a fürdőben.** Nem mindenki mulatni jár a fürdőbe; nem mindenki új ruhát, új kalapjait akarja ott a diszes, uri közönségnek bemutatni. De jó is azoknak, kiket megáldott a jó isten egészséggel és földi javakkal, akik a nyarat zugó fenyesek mellett épült nagy világfürdőkben mulatozva tölthetik el. *Gödényi Józsefné* azonban gyógyulni ment Tátrafüredre. Betegen járt-kelt, nem a nevető, kaczagó vendégek között, hanem az illatos, erős levegőjű erdőben. A gyógyvizet itta, a betegfürdőt használta. S mindent hiába. Az ő egészségét többé vissza nem adta semmi. Neki meg kellett halni. Hült tetemét hétfőn szállították haza Debreczenbe, hogy szülőföldjében helyezték örök nyugalomra.

— **Jóváhagyott árverések.** A tanács hétfői ülésén jóváhagyta a kitűnő eredménnyel záródott haszonbéri árveréseket.

— **Hazatérő bucsusok.** A debreczeni r. k. bucsusok, akik Máriepócs 100 éves fonnállásának ünnepén részt vettek, az este érkeztek haza.

— **Kellemetlen félreértés.** Egyik előző számunkban a „Debreczen“ nyomán mi is hirt adtunk arról, hogy Kellner volt debreczeni főhadnagy Brassóban Szentpétery Ferencz rendőrkapitánynak adta ki magát. Mint most értesülünk, az egész dolog tévedésen alapult, amennyiben egy ottani uriember Kellnert Szentpéterynek nézte. Kellner tényleg Brassóban tartózkodik most is, de semmiféle üzemeket nem követett el és nem adta ki magát Szentpétery kapitánynak.

— **Szegényletében öngyilkos lett.** Nagyon érzékeny fiú lehet a 18 éves Szabó Gábor esztergályos inas, aki özvegy Balog Józsefné darabos-utca 17. sz. a. mühelyébe dolgozott. Vasárnap összeszólalkozott valami felett Izsák Géza segéddel, aki dühében megverte. A 18 éves fiú nagyon elkeseredett e miatt és titokban kis üveg sósavat vett magához és kiment hétfőn délután a nagyerdőre, ahol délután fél 5 óraker megitta. A sósav a szerencsétlen ifju száját, torkát és gyomrát annyira összeégette, hogy életben maradásához nincs remény. A közkórházba szállították. A holnapot aligha éri meg

Ma szeptember 13-án

Tátrából való vissza érkezésünk alkalmából a „*Hungária*“ **kávéházban** bemutató nagy hangversenyt rendezünk, melyre a nagyérdemű közönséget, ismerőseinket és pártfogóinkat meghívjuk. **Magyari Testvérek** és zenekara.

— **Halálozás.** Vas István 82 éves ev. ref., Korcza Mihály ev. ref. 44 éves, Hegyes Margit ev. ref. 14 éves, Csákó Mihály ev. ref. 3 éves, Pap Anna ev. ref. 1 hónapos, Janáth Márton 1 hónapos, Nagy Julianna ev. ref. 27 éves.

— **Elárulta a végrehajtónak.** Régóta keresi már a végrehajtó Pásztor István napszámot, Cseke Józsefné homókkerti lakos, ki régi haragosa Pásztornak, a napokban elárulta a végrehajtónak Pásztor lakását, aki nagy haragjában felkereste az asszonyt lakásán és alaposan megverte. Csekéné jelentést tett a csendőrségnél.

— **Szabadjegyet kértek.** Három kolozsmegyei atyafi bolyongott az állomás körül Raska Péter, Majgregyán János és Cziko Péter Lapupatak községbe való. A felvidékről jöttek. A három atyafi elvesztette állítólag a vasuti jegyét és szabadjegyet kértek hazáig. Füt-fát megkérdeztek, hol adják ki a szabadjegyeket, míg végre a jászivü rendőr utbaigazította őket és bekísérte a három atyafit a bűnügyi osztályhoz, ahol majd kapnak szabadjegyet, — tolonczlevelet.

— **Dobálás a robogó vonatra.** A máv. üzletvezetőség feljelentést tett a rendőrségen, hogy e hó 9-én déli 12 óra után Vámospercs alatt hatalmas burgonyát hajított ismeretlen tettes a vonatra és a személy kocsik egyikének ablakát bevverte.

— **Meghalt az uton.** Ignác Márton újföldi lakos szekeren hozta be kis beteg gyermekét Debreczenbe, hogy orvoshoz vigye. A gyermek az uton hirtelen meghalt. Balkányi Emil dr. orvos megállapította, hogy a gyermeket hirtelen támadt görcs ölte meg.

— **Lelőtte a veszett kutyát.** Simonyi uti kertjében sétálgatott vasárnap vármegyei főjegyzőnk, Weszprémy Zoltán s jó hogy magával vitte a fegyverét is. Zavart tekintetű kutya rohant felé, nyelve kint lógott. Semmi kétség nem fért hozzá, hogy veszett a szegény állat és a főjegyző két lövéssel a földre terítette. Különben állatorvosi vizsgálat fogja megállapítani, vajjon csakugysn veszett volt-e a kutya?

— **Vándorló gyűrű.** Piros köves gyűrűről van szó, amely Bruckner Mariska Nyil utca 19. sz. a. lakó újján ragyogott. A gyűrűt odaadta kölcsön unokahugának, Bruckner Esztinek, akitől meg ellopta Hadházi Zsuzsanna, akitől a gyűrű a zálogházba vándorolt. A zálogház eladta Takács Gábor dohánygyári munkásnak, aki kiváltotta és eladta Kassai Gábor Móríc telep 12. sz. a. lakó asztalosnak, akinek az újján Bruckner Mariska felismerte a tulajdonát és feljelentést tett a rendőrségen. A gyűrű jelenleg Dobos József rendőrbiztos fiókjában van, ahonnan visszakerül hosszas vándorlás után a jogos tulajdonosához.

— **Megkerült óra.** Nagy András napszámos e hó 4-én alaposan elázott és valami élelmes tolvaj elvette az óráját. Az óra hétfőn megkerült, éppen el akarta adni a harmadkézi tulajdonosa, aki állítása szerint félkez-kalmártól vette.

— **Magyari testvérek itthon.** Ma este tartják Magyar testvérek a Tátrából való hazatértük alkalmából bemutató hangversenyüket a „Hungária” kávéházba. Felhívjuk olvasóink figyelmét ezen élvezetes zeneestélyre.

x **Mamák és tanítónők** becses figyelmébe ajánljuk mindennemű iskolai kézimunka cikkek és szakértően vezetett nagyválasztéku **előnyomdánkat.** Füstös Testvérek Piacz-utca 12. sz.

x **Fésűk, kefék,** hajtűk, illatszerek és szappanok igen olcsón kaphatók **Mentze** Henrik újdonságok áruházában.

x **A legszebb kiegészítések Mentze** áruházában.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.

Társas-élet.

Eötvös Károlyt egyszer nemes Kecskemét városában árokba fordította nemes és nemzeti Szappanos István uram híres függetlenségi ember, vezére, elnöke a kecskeméti függetlenségi pártnak, nagyon röstele hát a csufúságot, amit a kocsisa az országos nevű, nagy politikuson, Eötvös Károlyon elkövetett. Már azért is bántotta az eset az ősz Szappanos Istvánt, mert Eötvös Károly nagykorúsi követ lévén, rosmájú emberek Nagyörös és Kecskemét közmondásos versengésére való tekintettel könnyű célzatoságot magyarázhattak volna ki az árokba döntésből. Szappanos István uram tehát brevi manu elcsapta a részeg kocsisát.

Ez a kocsis ekkor egy korhelykedéséről ismert kecskeméti civishez szegődött. Az okos és előrelátó civis, tekintettel az Eötvös Károly esetére, csak úgy volt hajlandó föl fogadni a kocsist, ha a bér szerződésbe a következő passzus véteik fel.

— Mikor a gazda részeg, a kocsisnak józannak kell lenni.

Erre a feltételre a kocsis ráállt s a nevezetes passzust írásba foglalták.

Hanem ebből nagy joghátránya származott a derék kocsisnak. A gazdája ugyanis napról-napra berugott. A kocsis egy darabig tűrte ezt a keserves állapotot, de végül egy hónap elteltével fölmondott a gazdájának.

— Nem maradhatok én tovább itt gazduram!

— Miért? — kérdezte csodálkozva a gazda.

Mire a kocsis mélabus sohajjal felelte: — Mert már látom, hogy sohasem kerül rám a sor . . .

TÁVIRATOK.

Az új orosz mozgósítás.

London, szeptember 12. Pétervárott élénken foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy mi célja lehet az ujonnan behívott tartalékosoknak, de különösen annak, hogy egy egészen új hadsereget akarnak szervezni, a melynek hivatása volna a szegényt és vereiséget, amelyet eddig Kelet-Ázsiában szenvedett az orosz hadsereg, helyreütni? A tartalékos legénység is legfőlegb akkor érkezik a harctérre, amikor a japánok már az egész soron győztek. Az ujonnan szervezendő hadsereg pedig legfőlegb más fél év múlva érkezhethet oda, ha kiképzésében nem is szorítkoznék másra, mint a menetelésre, a fegyverfogásra s a szolgálat legprimitívabb szabályainak megtanulására. Mértékadó körökben az új mozgósítás eirendelését merő haszontalanságnak tartják. Egy két lap már nyíltan hirdeti, hogy ne amit sák magukat tovább az oroszok, hanem lásanak hozzá, hogy békét köthessenek.

Lujza hercegnőről.

Páris, szeptember 12. Lujza hercegnő több napon át tárgyalt Stimmer ügyvéddel, ki Kóburg Fülöp ajánlatait terjesztette a hercegnő elé. Kóburg Fülöp herceg erősen ragaszkodik most is ahhoz, hogy a hercegnő szakítson Matasichcsal.

Leszakadt a hid a vonat alatt.

Budapest, szeptember 12. New-yorkból táviratozzák: Seaboard-yrd alatt, Scharlotte közelében a Kataska folyón a felette haladó vonat alatt leszakadt a hid; 14-en a vízbe fuladtak, 20-an megsebesültek. A gyorsvonat után jövő tehervonat vezetője nem tudott a katasztrófáról és az is szerencsétlenül járt.

Erzsébet királyné szobra.

Pécs, szeptember 12. Német-Bolyban tegnap nagy ünneppel leplezték le néhai Erzsébet királyné emlékszobrát, melyet Harányi Ede szobrász gránit obeliszkre fehér márványból készített. Reggel a templomban Streicher József paksi apát, volt németbolyi plébános ünnepi misét mondott, mely után zeneszóval a gazdagon fellobogózt s szépen diszített Erzsébet-térre vonultak a testületek, küldöttségek, a tanulóifjúság s nagy közönség. Sinkovich Károly mohácsi főszolgabíró hazafias beszéddel adta át a község birájának megőrzés végett az emlékszobrot. A leleplezésnél jelen volt Koszits Kamil alispán is a vármegyei tiszttal. Délután 1 órakor az Erzsébet szállóban diszlakoma volt, amelyen az első felköszöntőt Koszits alispán ő felségére és az uralkodóházra mondta.

Az eszéki sztrájk.

Eszék, szeptember 12. Vasárnap délután sok száz munkás öt csoportban vonult keresztül a városon, éltetve a szociáldemokráciát, a sajtószabadságot és a szabad szót. A nyugodtan lefolyt tüntetés összefüggésben van az egyidejűleg megtartott zágrábi munkásgyűléssel.

Roosevelt levele.

New-York, szeptember 12. Az a levél, amelylyel Roosevelt elnök az elnökjelöltséget elfogadja, hosszabb fejtegetéssel bonczolja azt a kritikát, a melyet az ő ellenzői kormányzásán és politikáján gyakorolnak. Parker kijelentéseivel szemben Roosevelt védi politikáját és azt a módot, a mint a flottát politikájának keresztülvitelére felhasználta és igazolja azt a körülményt, hogy Panamába, Beiruthba, Tangerbe és Smyrnába hadihajókat küldöttek különböző időkben. A flotta — ugymond a levél tovább — a béke leghatalmasabb oltalmazója, főleg mert a flottától félnek és mert a külügyi politikát szolgálja. Nem kevésbé előnyös a flotta, a világ más részeinek, mint az Egyesült-Államoknak. A Filippi szigetek feladása katasztrófát jelentene és az Egyesült-Államok szava a szélső Keleten nem jelentene többé semmit, ha a Filippi szigeteket feladnák, Roosevelt elnök azután a Kinával kötött szerződésről szól, mely Amerika számára a jövőben igen sok előnyt biztosít. A monroe-elmélet — így folytatja Roosevelt — újabb erőt nyert, de az amerikai köztársaságok tudják, hogy azok, akik az igazságot keresik, tiszta kézzel jönnek és a szabadság jogának szabad gyakorlásáért felelősséget kell vállalniok. A külügyi hivatal a diplomáciai szo-

kás határáig ment el, hogy megmutassa a világnak, hogy Amerikának komoly meggyőződése, hogy a vallásos meggyőződés különféle elnyomása jogtalanság és a külügyi hivatal továbbra is nyomást fog gyakorolni ebben az irányban. Roosevelt elnök az őszinteség hiányának mondja azt a kísérletet, amely a tarifareviziót és a trösztkérdés megoldását azonosítani akarja és azt mondja, hogy a trösztkérdés által előidézett káros állapotok csak az utolsó 3 év kongresszusa által teremtett alapokon javíthatók meg. A kereskedelmi tengerészetnek részesednie kell a védvám előnyeiben, csak a legmesszebbmenő óvatossággal és konzervatív irányban történhetik. Egy időszak sem volt anyagi tekintetben oly termékeny munkaadóra és munkásra nézve egyaránt — így szól a levél tovább — mint az abszolút köztársasági uralom utolsó tizenhét esztendeje. Roosevelt levelét a következő szavakkal végzi: A politika és kormányzás legfontosabb célját, a béke uralmát tartjuk mindig szem előtt az országban és az egész világon.

Az orosz-japán háborúról.

Mukden is elesett már.

London, szeptember 12. Kuroki harmincz kilométernyi távolságra megkerülte Mukdent. Ez nagy stratégiai művelet kiinduló pontja lesz. De csapatainak időt kell hagyni a pihenésre.

Tokió, szeptember 12. Most már itt is beösmérik, hogy a Mukdent fedező hadoszlopnak sikerült megmenekülni. A japánok dicsérik Kuropatkinn ügyességét.

Pétervár, szeptember 12. Kuropatkinn serege Tienlinig vonult vissza, amelyet már is erősítenek. A vonatok egyre csak sebesülteket szállítanak. A császár parancsot adott Kuropatkinnak, hogy Liaojangot foglalja vissza.

Hírek Port Arturból?

Pétervár, szeptember 12. Az e hó 2-án vívott harcban az egész támadó japán hadoszlop a levegőbe repült. Senki sem menekült meg. A legutóbbi harcokban a japánok 20.000 embert vesztettek.

Köln, szeptember 12. Az itteni ujságnak Pétervárról táviratozzák, hogy Port-Arturban felfedezték a kínaiak titkos raktárát, ahol 100.000 gránátot, több Krupp-ágyuk, sok puskaport és fegyvert találtak. A felfedezés nagy örömet keltett a helyőrségben.

Tokio, szeptember 12. Az oroszok már a Port-Arturban gyártott puskaport használják, amely elárulja a hadállásukat, mert nagy füstöt ad.

Elfogott japán kémek.

Pétervár, szeptember 12. Nagy feltűnést keltett itt, hogy a rendőrség két fiatal japánt, akik kereskedősegédeként szolgáltak a háború kitörése előtt is két évvel, letartóztatott. A két fiatal japánról kiderült, hogy tulajdon-

képpen tengerésztiisztek és kémek. Az egyik japán már át is tért az orosz vallásra és orosz nőt vett feleségül. Mindakettőt ki fogják végezni.

Kuropatkinnak nincs lőszere.

Washington, szeptember 12. A harcztérrel érkezett hírek szerint Kuropatkinnak annyira elfogyott a municziója, hogy képtelen lesz a japánok új támadásának ellentállni.

REGÉNY-CSARNOK.

Akinek nem virradt meg.

Irta: Rostkowicz Arthur.

— No már én azt jobban tudom — felelte az auditor gunyosan. A siralomházban én látogattam meg és kegyelmet ígertem neki, ha társait elárulja — és Beppo barátodnak nagyon csiklandós volt a nyaka, félt az akasztófától, no meg szerette a feleségét is, a fiacskáját is, az élet pedig oly szép, különösen ha valaki olyan boldog, mint Beppo volt.

— Tehát meghalt? — riadt fel a rab. — Dehogyan halt meg, hiszen kegyelmet kapott, mikor elárult téged — vágott közbe az auditor, aki pillanatra kiesett a szerepéből.

— Hazudsz — dörögte a rab. Kegyelmet ígértél Bepponak, ha elárul és ő bevallotta azt a keveset, amit tudott rólam — és te megcsaltad a szerencsétlent. Tudom, tudom, hiába tagadod. Beppet is megöltetek.

Az auditor a bajszát rágeszálta dühében. A rab, mintha érezné fölényét a hóhérjával szemben, emelt hangon folytatta.

— Lépre akarsz vinni, ugy-e? Kár a fáradságért, mert én sohasem leszek áruló. Emlékezhetsz rá, amikor a csontjaimat törtétek, a lábam pörköltétek és mindenféle kínzásokkal gyötörtétek, ami csak az ilyen utált hóhérfajzat agyában születhet meg — és én jajszó nélkül türtem.

Büszkén kiegyenesedett a rab.

— Selverini Pietro sohasem lesz áruló. Tudd meg, hogy ezerszer is megtudnék halni, de áruló egyszer sem lennék. A szegény Beppo engem nem árulhatott el, csak annyit mondhatott, hogy én is a tizek titkos tanácsának vagyok tagja. Hiszen ezt magam sem tagadtam soha. Persze, te azt is szeretnéd tudni, kik a titkos tanács tagjai, hol vannak fegyver és lőszertáraink, hol tartjuk a vagyonunkat, hol van a nyomdánk?

Gunyosan kaczagott a rab.

— Erről nem tudott Beppo semmit, én tudok mindent, de nem árulom el. Kezessetek, kutassátok, szaglásszatok, hiszen a gögös császároknak százezer olyan vérebe is van, mint te vagy. Kinozhatsz, gyötörhetsz, ahogy tetszik, a testemet izenkét tépheted szét és gyönyörködni fogok tehetetlen dühödn. Vess lassu tüzre vérszopó koreszfajzat és mosolyogva fogom várni a halált, amikor újra szabad lesz a lelkem. Az utolsó lehetőséggel is a szabadságot fogom élvezni.

Az auditor gunyosan nevetett.

— Bolond vagy.

— Inkább bolond, mint gaz.

— Veled nem lehet okosan beszélni.

Majd később talán megjön az eszed. Igazán sajnálak, hogy ilyen fiatalon a kárhozatra adtad magad. Gondolkozzál csak még néhány hónapig.

Intett a börtönőrnek. A rab gyűlölettel végigmérte a hóhérát és a börtönőr előtt megindult. A lánczai oly rémesen csörögtek, mint mikor a sirba tett koporsóra lélekrázó, szívfacsaró dübörgéssel hullanak a rögök.

II.

Irtózatos égháború tört ki aznap. A vakító villámcsikázások még a föld alatti börtön szomorú lakójának a szemét is megkápáztatták. A menydörgésektől a föld is remegett.

Selverini Pietro álmatlanul virrasztott. A menydörgésektől nem rezsent össze. Képzeteiben a szabadság ágyuinak dörgését vélte hallani. Reggel lehetett, mikor észrevette a homályban, hogy a börtönébe víz szivárog be. Fakadó talajvíz volt. Az éjszakai égháború következtében fakadt föl. A víz lassan szivárgott be.

Az első pillanatban arra gondolt, hogy a víz lassankint megtölti a börtönét és ő ott fullad. Hiszen az halál megváltás reá nézve. Bár jönne már.

De a halál nem jött. A víz lassan szivárgott ugyan még jó ideig.

Egyszer csak hang üti meg a fülét. Mi ez? Hiszen kivüle más élőlény nincsen itt. Hallga csak. Most már tisztán hallotta:

— Czin, czin, czin.

Keserves, panaszos, szívet érintő hang volt ez. A bus rab mélyen megilletődött.

Hogyan. Hát itt lenn, a föld méhében, ahová elevenen temette az emberi gonoszság, van kivüle is élő lény és ha van, annak is akad panasza, fájdalma?

— Czin, czin — hangzott újra.

Ahogy a félhomályban lehetett, körül nézett és a hang irányában két apró szemecske villant fel, mintha két szentjánosbogárka volna.

— Egér, egér — hebegte a rab.

— Czin, czin — hangzott az egérke panaszos szava, mintha azt kérdezné, hogy szabad-e idejönnie?

E pillanatban a fakadozó víz kibugygyant az egérlyukból és a csöppnyi állatka rémülten menekült a rab felé és engedte, hogy az a tenyerébe vegye, simogassa, csókolgassa.

Könyvek peregték le a rab arcán és térdre esett.

— Uram, te hatalmas, nagy és irgalmas isten, látom, tudom, érzem, hogy nem felejtkeztél el a te szegény, porba sújtott szolgádról és vigasztalót küldtél nekem, a föld alá temetett eleven halottnak.

[Folytatjuk.]

Nyiltér.

Az előkelő hölgyközönséghez!

Külföldi utamról visszatérvén, tisztelettel értesitem Nagyságodat, hogy az őszi és téli idény legújabb modelljeit hoztam magammal, **Costümökben, Blou-sok, Paletót, Raglán, Havelok, Leányköpeny és kabátka, Téli felöltő és Szörme-confektióban**, mely ujdonságokat a sablonszerűség jellegétől megóvándó, kizárólag czégem részére kötöttem le.

Nagyságod b. megrendelésének kellemes elvartában vagyok

kitünő tisztelettel

Klein Sámuel ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltők legnagyobb áruháza

DEBRECZEN, Piac-utóza 47. sz.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Italmérőknek. Saját főzésű kisüsti szilvapálinka fehér áru, kitűnő minőségben kapható igen jutányos árban Schvarz Gyulánál Alsó-Józsán.

Fűszerkereskedő segéd állást keres október 1-ére. Czime a kiadóhivatalban.

Fűszer üzletbe segéd azonnali belépésre kerestetik. Czim a kiadóban.

Jó házból való fiu tanulónak felvétetik Atyim János fűszer- és csemege kereskedésében Petőfi-tér 12.

Must eladás. 100 hektoliter elsőrendű homoki szőlőből. Értekezhetni Teleki-utca 13.

Építkezésből kimaradt 2 pár vasajtó olcsón eladó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Elköltözés miatt 2 ágy, 1 asztal, 4 szék eladó Bercsényi-utca 69. sz. a.

Darabos-utca 57. sz. a. ház, mely évente 1500 kor. lakbért jövedelmez, jutányos árban eladó.

Eladó birtok és szeszgyár. Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hektoliter termelés és hektoliterenként 10 korona refactióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel eladó. — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

Miklós-utcán 1600 forintot jövedelmező adómentes és főpiacz mellett 660 forintot jövedelmező uriházak, akár készpénzfizetés mellett is, tetszés szerinti feltételek mellett eladók. Bővebbet Miklós-utca 33.

Jó vadászfegyver olcsón eladó. Hajó-utca 9. balra.

Egy helybeli üzletben alkalmazást nyer mint kiárúsítónó egy jó családból való s helyes irással bíró nő. Pályázni kívánó e lap szerkesztőségénél utasítást nyerhet.

Eladó. 220 holdas birtok eladó, továbbá ugyanott 250 drb birka téli tartásra felébe elfogadtatik, vagy 15 drb nagy jószág. Czim e lap kiadóhivatalában.

Varga-utca 43. sz. alatt ujonnan épülő házban 5 szobás uri lakás és egy szobás garzon lakás 1904. évi nov. 1-től kiadó.

Rákóczirol és Kuruczokról című füzet 20 fillér leszállított árban kapható a kiadóhivatalban.

Gazdák és sertésbizlalók

figyelmébe ajánlom a többszörösen kintüntetett

Sertés-táppor

készítményem mindenféle sertésbetegség ellen minden háznál szükséges.

Ezen tápport higas kevert közzé vagy nedves kukoriczára hinteni kell, minden sertésre egy kanálnyi számítva, mi által a sertések étvágyukat visszakapják, a beleiket ezen por kitisztítja s ez által minden betegség csirája bennök elnyomva lesz, mivel egészen friss és tiszta vért kapnak és a **testi sulyok is növekszik.**

Egy doboz ára 10, 25 és 50 krajczár. 6 korona rendelésnél 30% árengedmény.

Készítés és levélczim:

Zenke Zoltán Szeged.

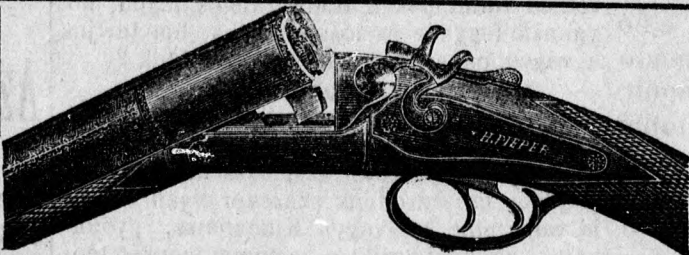
Kapható Debreczenben: Kontsek Géza, **H-Böszörmény:** Szabó Sándor, **H-Hadház:** Horovitz Mórítz fűszer üzletében.

A debreczeni kőmives segédek határozata.

Mely szerint az 1904. év szeptember hó 11 én délután 3 órakor az Olajútóben tartott nyilvános Építőmunkás szakgyűlésen elhatározott, hogy minekutánna az Építőmunkás szakegyület alapszabályának 25. § értelmében az Egylet tagjai számára ingyenes munkaközvetítést eszközöl úgy helyben, mint vidéken, ezutánra a mai naptól számítva az Egylet veszi kezébe az Építőmunkások munkaközvetítését és az Építőmesterek ezutánra csak azon az alapon nyerhetnek kőmives segédet, hogy ha a kívánt munkásokért az Építőmunkás szakegyület által való közvetítést veszi igénybe, a munkaközvetítés minden nap délelőt 8-12-ig, dél után 2-6 óráig eszközöltenek az Építőmunkás szakegyület Piacz-utca 41. szám alatt van 1. emelet az udvarban hátul.

Tisztelettel

Az Építőmunkások munkarendvédő bizottsága.

Műhelyemben vadász és golyós, ugyszintén amerikai Winchester fegyverek javítását szakértelemmel és felelősségre elvállalok, **igen mérsékelt árak mellett.** A n. é. vadász és sportkedvelők szives pártfogását kéri

SKÓTH SÁNDOR.

Töltényeket megbízható pontossággal készítek.

Fényképezési cikkek.**Láda kofferek**

uti készletek, pénz-, szivar- és levéltárczák,

férfi fehérneműek

(mérték után is készülnek.)

Solingeni kések, ollók, borotvák, haj-, köröm- és ruha kefék, fésűk, szappanok, tükrök nagy választékban, — jutányos áron kaphatók

BORSOS KATA

műipar és férfi divat áru raktárában

DEBRECZEN, városház épület.

Bőr áruk.

Férfi kalapok, nyakkendők, gallér és kiegészítők.

Hatszerekek, síbobotok.

1900. Párisi világkiállítás GRAND PRIX**„KWIZDA“-féle restitutionsfluid**

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére.

Egy üveg ára

2 kor. 80 fill.

40 év óta az udvari istállóban a katonai és polgári nagyobb istállóban használatban nagy megerősítés előtt és után epésítőül az inakmerve dőse ellen, stb. a trainingnél nagyobb munkára képeste a lovat.

Valódi minőségben csak az itt látható védjeggyel kapható minden gyógyszerárban és drogua-üzletben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Főraktár: **KWIZDA JÁNOS FERENCZ**

cs. és kir. osztrák, magyar királyi, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerésznél

1. **Korneuburg, bei Wien.**

Skóth Sándor

fegyverműves,
Piacz-utca 34-ik szám
a főposta mellett.

Üzleti elvem: Élni és Élni hagyni!!!

Megérkeztek a legújabb divatu Női ruhaszövetek és Barchettok gyönyörű szép mintákban, üzletem uj — a miért is kivan zárva hogy nállam régi állott kelmét vehessenek.

MARADÉK ÁRUHAZ Piacz-utca 19. szám, — Tisza palotával szemben, pirosra festett kirakat.

Minden olcsó és semmi sem drága.